

Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδότηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα

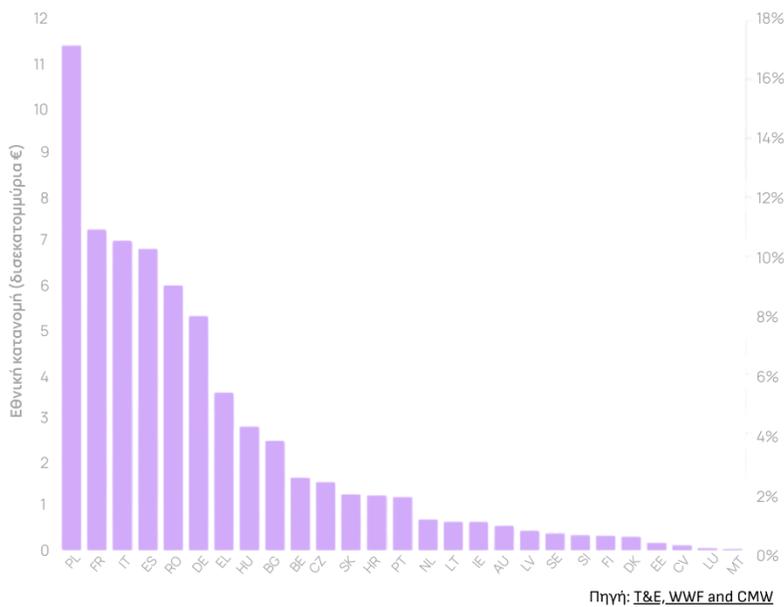
Ως αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους των καυσίμων και των μεταφορών που επέφερε το ΣΕΔΕ2, δημιουργήθηκε το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα (ΚΤΚ) ως απάντηση στις αρνητικές επιπτώσεις που προκάλεσε το ΣΕΔΕ2. Το ΚΤΚ είναι το πρώτο ταμείο της ΕΕ που δημιουργήθηκε με τον ρητό σκοπό την μετριάσει την πιθανή ενεργειακή και μεταφορική φτώχεια που προκύπτει από τη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Από το 2026 έως το 2032, το ταμείο θα διοχετεύσει 65 δισεκατομμύρια ευρώ σε στοχευμένη στήριξη προς όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Καθώς το ΚΤΚ αρχίζει να διανέμει κεφάλαια από το 2026, ένα έτος πριν από την έναρξη του ΣΕΔΕ2, το ΚΤΚ χρηματοδοτείται από 50 εκατομμύρια δικαιώματα εκπομπής από το ΣΕΔΕ1 και 150 εκατομμύρια δικαιώματα εκπομπής από το ΣΕΔΕ2, έως το ανώτατο όριο των 65 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το 25% της χρηματοδότησης των έργων στο πλαίσιο των Κοινωνικών Σχεδίων για το Κλίμα πρέπει να προέρχεται από τα κράτη μέλη, ανεβάζοντας τη διαθέσιμη χρηματοδότηση του ΚΤΚ σε 86,7 δισεκατομμύρια ευρώ συνολικά. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να συγχρηματοδοτήσουν τα σχέδια χρησιμοποιώντας τα έσοδα του ΣΕΔΕ2 και να αυξήσουν το ποσοστό συγχρηματοδότησης πέραν του 25%.

Κατανομή του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει μια κατανομή του ΚΤΚ βάσει μιας εκτίμησης αναγκών που λαμβάνει υπόψη το ποσοστό του πληθυσμού που διατρέχει κίνδυνο φτώχειας στις αγροτικές περιοχές, τις εκπομπές CO₂ από καύσιμα σε νοικοκυριά, τα νοικοκυριά που κινδυνεύουν από φτώχεια με καθυστερήσεις στην πληρωμή λογαριασμών κοινής ωφέλειας, τον συνολικό πληθυσμό και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Ως αποτέλεσμα, η Πολωνία (17,6% του προϋπολογισμού του ΚΤΚ), η Γαλλία (11,2%), η Ιταλία (10,8%), η Ισπανία (10,5%) και η Ρουμανία (9,3%) θα λάβουν τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση. Υπάρχει ένας ενσωματωμένος μηχανισμός αλληλεγγύης στο ΚΤΚ, καθώς τα κράτη μέλη με μεγαλύτερες ανάγκες θα λάβουν αναλογικά περισσότερη χρηματοδότηση σε σύγκριση με την τιμή ΣΕΔΕ2 που πληρώνουν. Για παράδειγμα, η Βουλγαρία είναι καθαρός δικαιούχος

του ταμείου, λαμβάνοντας μεγαλύτερο μερίδιο χρηματοδότησης σε σχέση με το μερίδιό της στις εκπομπές.

Διάγραμμα 10. Έσοδα ΚΤΚ (εθνική κατανομή και αντίστοιχο μερίδιο)

Δαπάνες του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα

Το ΚΤΚ μπορεί να αξιοποιηθεί για πράσινες επενδύσεις με σκοπό την αύξηση της οικονομικής προσιτότητας και τη διαθεσιμότητα της μείωσης των εκπομπών. Οι πράσινες επενδύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ανακαινίσεις για εξοικονόμηση ενέργειας, απανθρακοποίηση των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, οχήματα μηδενικών εκπομπών άνθρακα και συμμετοχή σε ενεργειακές κοινότητες. Τα κράτη μέλη

μπορούν να διαμορφώσουν φορολογικά κίνητρα ή χρηματοδοτική στήριξη για να ενισχύσουν την οικονομική προσιτότητα των οχημάτων και ποδηλάτων μηδενικών εκπομπών ή να εκσυγχρονίσουν τις υποδομές. Ο κανονισμός ΚΤΚ αναφέρεται συγκεκριμένα στην ανάπτυξη μιας αγοράς μεταχειρισμένων οχημάτων μηδενικών εκπομπών, στην παροχή κινήτρων για τη χρήση οικονομικά προσιτών και προσβάσιμων δημόσιων μεταφορών και στη στήριξη ιδιωτικών και δημόσιων φορέων για την παροχή βιώσιμης κινητικότητας κατά ζήτηση, υπηρεσιών κοινής κινητικότητας και ενεργών επιλογών κινητικότητας.

Ένα περιορισμένο ποσό, έως 37,5% του ταμείου, μπορεί να δαπανηθεί για προσωρινή άμεση στήριξη του εισοδήματος, καθώς πολλές επενδύσεις, όπως η ανακαίνιση μιας κατοικίας ή η βελτίωση μιας γραμμής δημόσιων μεταφορών, μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τα ευάλωτα νοικοκυριά που εξαρτώνται από τη δημόσια στήριξη για τις επενδύσεις αυτές εκτίθενται στην τιμή του άνθρακα και ενδέχεται να χρειαστούν χρηματική στήριξη.

Ένα επιπλέον 2,5% διατίθεται για τη διεξαγωγή δημόσιων διαβουλεύσεων, επικοινωνιακών δραστηριοτήτων, τη διεξαγωγή μελετών ή την παροχή τεχνικής βοήθειας και την ανάπτυξη ικανοτήτων για τους φορείς υλοποίησης. Η κατηγορία αυτή μπορεί να καλύπτει την κατάρτιση για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης του ταμείου και την επίτευξη των στόχων του ή τη δημιουργία «υπηρεσιών μιας στάσης» για να βοηθηθούν οι πολίτες να ξεπεράσουν δυσκολίες στην αξιοποίηση κυβερνητικών προγραμμάτων που αφορούν την ανακαίνιση κατοικιών.

Διαδικασία του Κοινωνικού Σχεδίου για το Κλίμα

Τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν πρόσβαση στα κεφάλαια του ΚΤΚ μέσω της υποβολής Εθνικών Κοινωνικών Σχεδίων για το Κλίμα (ΚΣΚ), τα οποία έπρεπε να υποβληθούν έως τον Ιούνιο του 2025, προθεσμία που τηρήθηκε μόνο από τη Σουηδία και η Λετονία. Τα ΚΣΚ πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή, μετά από υποχρεωτική διαδικασία διαβούλευσης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, εκπροσώπους των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων νεολαίας, καθώς και με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Μετά την υποβολή τους, η Επιτροπή έχει

δύο μήνες για να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες ή να διατυπώσει παρατηρήσεις και, στη συνέχεια, το κράτος μέλος μπορεί να αναθεωρήσει το σχέδιο, εάν χρειαστεί. Τα σχέδια αξιολογούνται με βάση τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή τους. Η τελική απόφαση λαμβάνεται εντός πέντε μηνών από την υποβολή.

Μια θετική αξιολόγηση οδηγεί σε πράξη της Επιτροπής που περιγράφει όλες τις πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του ΚΣΚ, συμπεριλαμβανομένης της μέγιστης χρηματοδοτικής κατανομής και της εθνικής συνεισφοράς. Η εκταμίευση της χρηματοδότησης εξαρτάται από την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων που περιγράφονται στο σχέδιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν πληρωμές δύο φορές το χρόνο, με τις πρώτες πληρωμές να ξεκινούν το 2026. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τροποποιήσουν τα ΚΣΚ τους εάν δεν είναι πλέον εφικτά ή απαιτούν σημαντικές προσαρμογές. Η Επιτροπή μπορεί να απορρίψει το τροποποιημένο σχέδιο αφού δώσει στο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τα πορίσματά του και να παράσχει εξηγήσεις για τις αποκλίσεις.

Το Κοινωνικό Σχέδιο για το Κλίμα για κάθε κράτος μέλος πρέπει να περιλαμβάνει:

- Εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών που θα προκύψουν από την εισαγωγή του ΣΕΔΕ2, ιδίως σε σχέση με την ενεργειακή και μεταφορική φτώχεια.
- Εκτιμώμενο αριθμό και προσδιορισμό των ευάλωτων νοικοκυριών, των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των χρηστών μεταφορών (δημόσιες μεταφορές και ιδιωτικά οχήματα).
- Συγκεκριμένες πολιτικές και επενδύσεις που έχουν προγραμματιστεί για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών σε αυτές τις ομάδες-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής άμεσης εισοδηματικής στήριξης και των μακροπρόθεσμων μέτρων απανθρακοποίησης.

- Ορόσημα, στόχους και δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης και της ολοκλήρωσης έως τα μέσα του 2032.
- Κόστος του σχεδίου και εξήγηση του τρόπου με τον οποίο διασφαλίζεται η αποδοτικότητα του κόστους.
- Επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο πληροί την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».
- Πληροφορίες που περιγράφουν λεπτομερώς τις διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του σχεδίου. Πρέπει να πραγματοποιηθεί δημόσια διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, εκπροσώπους των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεις νεολαίας και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Το ίδιο το σχέδιο πρέπει να περιέχει περίληψη των διαβουλεύσεων αυτών, η οποία θα ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της Επιτροπής.

Πληροφορίες Δημοσίευσης

Το ΣΕΔΕ2 101 εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου LIFE Effect (LIFE23 GIC-BE-LIFE EFFECT) υπό την ηγεσία του Carbon Market Watch με τη συνεισφορά μελών της κοινοπραξίας του έργου.

Συγγραφική ομάδα

Eleanor Scott, εμπειρογνώμονας της ΕΕ για την αγορά άνθρακα, Carbon Market Watch

Jeanne Marullaz, ασκούμενη στην πολιτική της ΕΕ, Carbon Market Watch

Συντάκτης

Gavin Mair, Υπεύθυνος Επικοινωνίας, Carbon Market Watch

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτήν την πολιτική έκθεση ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και τους εταίρους του LIFE Effect.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε με:

gavin.mair@carbonmarketwatch.org

Δημοσίευση:

Οκτώβριος 2025

**Co-funded by
the European Union**